

SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA LEKCJACH PRZYRODY I BIOLOGII

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia: ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu (dysleksja)

- naukę **nazw geograficznych, definicji, terminologii z dziedziny biologii chemii i fizyki**, rozłożyć w czasie, często przypominać i utrzymywać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania.

Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo- przestrzennych, integracji percepcyjno – motorycznej i lateralizacji:

- uwzględniać trudności związane z **czytaniem map, określaniem kierunków, interpretowaniem wykresów i schematów, przedstawianiem cyfr**, itp.,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji,

2) z odchyleniami rozwojowymi i o sprawności niższej od przeciętnej:

- przerabianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności, - pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie, - podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, - częste odwoływanie się do konkretnego przykładu, - unikanie pytań problemowych, przekrojowych, - wolniejsze tempo pracy, - szerokie stosowanie zasady pogłębłości, - w miarę możliwości odrębne instruowanie dzieci, - zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie,
- częste pozytywne motywowanie ucznia.

Lp.	PROBLEM	PROPOZYCJA ROZWIĄZANIA
1.	Uczeń nie potrafi wskazać na mapie ściennej obiektów odnalezionych w atlasie (zmiana płaszczyzny przeniesienia).	- nie pytać ucznia przy mapie tylko przy atlasie, najlepiej na siedząco - umożliwić podczas lekcji dojście do mapy uczniom z dalszych ławek
2.	Kłopoty z czytaniem długiego tekstu.	- angażujemy różne zmysły w odbiorze wiadomości, gestykulując, pokazując kształty, - wyróżnianie innym kolorem (inną czcionką) definicji i ważnych informacji do zapamiętania - skracać polecenia - jeśli to możliwe zastępować opis filmem lub prezentacją multimedialną
3.	Trudności w rozumieniu dłuższych wypowiedzi słownych i poleceń nauczyciela.	- stosujemy naprzemienną aktywność /praca nauczyciela, praca ucznia – ćwiczenia w pisaniu, słuchaniu, pokaz / - wykorzystywanie zabawnych skojarzeń (podczas prezentacji materiału oraz robienia notatek) - notatka dwu – trzy zdaniowa
4.	Uczeń myli podobne znaki (np. źle odczytuje mapę).	- dać więcej czasu - wykonać z uczniem ćwiczenia w samodzielnym rysowaniu znaków topograficznych - przypominać o sprawdzaniu poprawności odpowiedzi
5.	Trudności w posługiwaniu się mapą i skalą.	- zaczynamy od prostych przykładów np. rysunku ławki, zeszytu - wykorzystać mapę topograficzną najbliższej okolicy
6.	Trudności z czytaniem legend na mapie.	zabawa w skojarzenia (znak – opis naturalny)
7.	Zaburzona orientacja na mapie i w terenie.	zabawa w terenie z wykorzystaniem planu
8.	Trudności z rozpoznawaniem i wskazywaniem kierunków stron świata.	- stosowanie wierszyków, które ułatwiają zapamiętywanie treści np. Na Ekranie Siedzi Wrona - zaszyfrowane obrazki - zabawa z kierunkami
9.	Trudności z zapamiętywaniem terminologii.	- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania - w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
10.	Trudności z rysowaniem profilu hipsometrycznego.	wykonać z uczniami model wzniesienia z plasteliny z zaznaczeniem poziomicy i przeniesieniem ich na płaszczyznę
11.	Kłopoty z uczeniem pamięciowym, np. wymienianie po kolei planet Układu Słonecznego.	uczyć metodą skojarzeń (np. Moja Wiecznie Zapracowana Mama Jutro Sama Usmaży Naleśniki- <i>Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun</i>)
12.	Kłopoty z określaniem położenia geograficznego.	- krojenie jabłek - rysowanie na globusach indukcyjnych
13.	Trudności z zapamiętywaniem dat, wydarzeń według chronologii i sekwencyjności.	zapamiętać np. wysokość szczytów jak numer telefonu

14.	Nieczytelne pismo.	• dać uczniowi więcej czasu na pisanie, zezwolić na odrabianie części prac domowych na komputerze
15.	Trudności z koncentracją na lekcji.	• uczeń nie powinien siedzieć w ostatnich ławkach • urozmaicać zajęcia poprzez stosowanie metod aktywizujących • stale obserwować ucznia i w razie potrzeby pobudzać do działania
16.	Niskie poczucie własnej wartości spowodowane częstymi niepowodzeniami.	• stwarzać sytuacje, w których uczeń ma okazję otrzymania wzmocnienia (unikać tworzenia niezdrowych przywilejów)

dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – dysgrafia

Sposoby dostosowania wymagań

- w przypadku sprawdzianu lub kartkówki polecić uczniowi napisanie pracy komputerowo lub sprawdzić opanowanie wiadomości odpytując ucznia ustnie,
- podczas kontroli zeszytu przedmiotowego zwracać uwagę przede wszystkim na kompletność zapisów,
- strona graficzna pisma nie ma wpływu na uzyskaną przez ucznia ocenę.

dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – dysortografia

Sposoby dostosowania wymagań

- podczas oceny prac pisemnych brać pod uwagę ich treść, kompozycję i stronę językowo-stylistyczną.

dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – inteligencja niższa niż przeciętna.

Sposoby dostosowania wymagań

- częste odwoływanie się do konkretności,
- omawianie mniejszych partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (obniżenie wymagań nie może pomijać treści z podstawy programowej),
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie zadań na części),
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- w razie potrzeby udzielanie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i dokończenia zadania podczas wykonywania przez ucznia pracy samodzielnej,
- zwiększenie ilości powtórzeń w celu przyswojenia danych treści.

dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – problemy emocjonalne

Sposoby dostosowania wymagań

- unikanie uwag krytycznych – zwłaszcza na forum klasy,
- wskazywanie sukcesów,
- nagradzanie wkładu pracy a nie tylko efektów,
- dostrzeganie mocnych stron ucznia,
- mobilizowanie do kończenia rozpoczętej pracy,
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy i umiejętności.

dostosowanie wymagań dla uczniów zdolnych

Sposoby dostosowania wymagań

- stosować zasadę indywidualizacji,
- powierzać wykonanie dodatkowych zadań podczas zajęć,
- powierzać rolę lidera podczas zadań grupowych,
- przydzielać zadania o wyższym stopniu trudności,
- zachęcać do udzielania pomocy koleżeńskiej,
- mobilizować do udziału w konkursach, kołach zainteresowań,
- powierzać prowadzenie fragmentów lekcji,
- dostarczanie materiałów do pracy własnej.